

Dieblis, dersom en Dom, modsat min Overbevisning, blev affagt, men jeg vilde vist meget hurtigt komme tilbage til den Tanke: „det var da den forunderligste Domstol af Verden, der kan fælde denne Forordning, som ikke betyder det Allermindste indenfor Landets Grændser; at Forordn. af 26de Juli skulde være en ulovlig Lov, vil jeg ikke kunne fatte. Jeg vil ikke kunne forstaae, hvorledes der kan være nogen Domstol, der kan gøre dette Stykke Papir til Lov, uagtet det ikke har den allermindste Betydning uden som en Tilfjendegivelse.“ Men lader os paa den anden Side forudsætte, at der kommer en Rigsretsdom, som siger, at Forordningen var lovlig givet; vilde der saa dermed være sagt, at vi skulle bøje os under denne Forordning? Forstaaer man dette derved, saa har man lagt en stor Vægt paa denne Domstol. Jeg, for min Part, vil aldrig bøje mig for denne Forordning, idet jeg nemlig vil sige: Der kan ikke blive nogen Lov til i Danmark, som jeg skal bøje mig under, uden naar Kongen og Rigsdagen derom ere enige. Altsaa kan Forordningen af 26de Juli ikke faae nogen Gyldighed ved en saadan Dom. Men hvad skal da hvin Domstols Udtalelse betyde, naar den siger, at Forordningen er lovlig givet? Hvad er det for en Dom, man vil have fældet? Jeg forstaaer slet ikke, hvor man i den Retning vil hen. Jo meer man betragter denne Sag, desto mere bliver jeg overbevist om, at man maa komme til den Erkjendelse, at Rigsretten kun staaer som et Middel i den politiske Betragtningens Aand til, under de givne Omstændigheder, at bringe de Hindringer afveien, som man troer fatter Rigsdagen ud af Stand til at forfølge sine lovlige Formaal, hvilke blandt Andet ere at faae en Fællesforfatning, der svarer til vore billige Fordringer, førend den beslutter sig til at opføre at være, hvad den nu er, Rigsdag for Kongen af Danmark, Kongeriget Danmarks Rigsdag. Det er det, vi skulle benytte den til, men ikke til en Rigsretsaction. At vi ville faae den attraaede Fællesforfatning, derom kunne vi ingen Tvivl have; thi de Tvivl, der skulle ligge i vor Forfølgning af Rigsretsactionen i denne Retning, falde ikke paa den

foregaaende, men paa den nærværende Regjering. Naar det ærede Medlem, der talte sidst, har taget Sagen saaledes, som om min Hensigt med hvad jeg sagde skulde være at forsvare Ministeriet eller Ministrene, saa har han opfattet min hele Betragtning maade urigtigt. Jeg har ikke isinde at forsvare noget Ministerium eller nogen Minister, uden forsaavidt jeg troer, at man, ved at angribe Ministeriet eller Ministrene, skader vor Institution, skader Rigsdagen, skader dens Magt, skader dens Indflydelse og Udvikling.

Jacobsen: Jeg kan just ikke betragte Forordningen af 26de Juli 1854 i den samme sjonne og lysende Skikkelse, som den ærede sidste Taler gjorde det, jeg kan ikke betragte den som Andet end et stort politisk Misgreb, og jeg kan heller ikke sjonne rettere, end at den i juridisk Henseende er en Forseelse af det Ministerium, som har tilraadet den. Det var jo ogsaa Hovedhensigten med det Forslag, som den ærede Rigsdagsmand fra Horsens (Tutein) i forrige Samling fremkom med, — da han foreslog Rigsretsaction — at sjerne denne Forordning eller at sjerne de Hindringer, som denne Forordning lagde i veien for det, der var vort store Hovedformaal, den constitutionelle Udvikling af Fællesforfatningen. Nu have de Mand, hvem det dengang blev overdraget at behandle denne Sag, bragt dette Forslag frem for Thinget; jeg kan imidlertid ikke forklare mig det anderledes, end at de have gjort det i den Hensigt at give Thinget Leilighed til at overveje, om Forholdene nu ere saaledes, at denne Sag bør fremmes; om Forholdene i det Væsentlige ere uforandrede. Det er ogsaa fra flere Sider blevet udtalt, at det er det, hvorpaa det nærmest kom an; men i den Henseende forekommer det mig rigtigt aldeles klart, at Forholdene ere i den Grad forandrede, at det, der dengang motiverede den Beslutning Thinget tog, slet ikke mere finder Sted. Hvad man dengang vilde opnaae, var det, som man ikke troede paa nogen anden Maade at være istand til at opnaae, nemlig at formaae Regjeringen til at forlade den Vej, hvorpaa den ved Forordn. af 26de Juli s. A. var staaet ind. Man gjorde ad en anden Vej et For-